

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS UN VIDĒJĀS SPECIĀLĀS
IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA
AR DARBA SARKANĀ KAROGA ORDENI APBALVOTĀIS
RĪGAS POLITEHNISKAIS INSTITŪTS
TEORĒTISKĀS ELEKTROTEHNIKAS KATEDRA

U. Ratnieks

SINUSOIDĀLU STRĀVU ĶĒDES

Lekciju konspekts

RPI Redakcijas-izdevniecības daļa

Rīgā - 1973

S A T U R S
PAMATJĒDZIENI

	lpp.
1.§. Fizikālie procesi maiņstrāvas ķēdēs. Spole un kondensators kā ķēdes elementi.	7
2.§. Reālo maiņstrāvas ķēžu idealizācija. Ķēdes ar koncentrētiem parametriem. Kirhhofa likumi momentānajām vērtībām.	11
3.§. Sinusoidāla EDS generatora darbības princips.	14
4.§. Sinusoidālu maiņstrāvu raksturojošie lielumi. .	16
1. Momentānā vērtība, periods, frekvence, amplitūda, fāze, sākuma fāze.	16
2. Vidējā un efektīvā vērtība.	19
5.§. Procesī idealizētos elementos sinusoidālas maiņstrāvas ķēdēs. . .	21
1. Pretestība. . .	21
2. Kondensators.	23
3. Spole.	26
6.§. R, L, C virknes slēguma integrodiferenciālvienādojums. Stacionārs režīms.	29
7.§. Vienkāršas ķēdes aprēķins ar Kirhhofa likumiem momentānajām vērtībām.	32

ĶĒŽU APREĶINS UN ANALĪZE

8.§. Sinusoidālu lielumu attēlošana ar kompleksiem skaitļiem un vektoriem.	35
9.§. Oma un Kirhhofa likumi kompleksā formā. . . .	40
10.§. Aktīvas un reaktīvas pretestības virknes un paralēlais slēgums.	44
1. Spriegumu un pretestību trīsstūrī.	44
2. Strāvu un vadītspēju trīsstūrī.	46
3. Virknes slēguma grafiska analīze.	49
4. Paralēlā slēguma grafiska analīze.	51

	lpp.
11. §. Pasīva divpoļa parametri un ekvivalentās shēmas..	54
1. Virknes un paralēlā ekvivalentā shēma un to savstarpēja pārveidošana.	54
2. Strāvas un sprieguma aktīvās un reaktīvās komponentes.	56
12. §. Topogrāfiskās diagrammas.	57

JAUDA UN ENERĢIJAS PĀRVADE

13. §. Pasīvas ķādes momentānā un aktīvā jauda, jaudas koeficients.	60
14. §. Pilnā un reaktīvā jauda, jaudu trīsstūris, jauda kompleksā formā, jaudu bilance.	62
15. §. Aktīvās jaudas un fāzu nobīdes leņķa noteikšana. .	64
1. Vatmetra usbūve, darbība un izmantošana aktīvās jaudas mērīšanai.	64
2. Vatmetra izmantošana fāzu nobīdes leņķa noteikšanai.	67
16. §. Maiņstrāvas enerģijas pārvades līnija.	69
1. Līnijas ekvivalentā shēma, vektoru diagramma un enerģijas pārvadi raksturojošie lielumi. .	69
2. Līnijas darba režīmi.	71
17. §. Maksimālās jaudas pārvades noteikumi un to realizācija.	76

REZONANSES PARĀDĪBAS UN ĶĒŽU ĒREKVEŅŪ RAKSTURLĪKNES

18. §. Spriegumu rezonanse R, L, C virknes slēgumā. .	80
1. Rezonances noteikums, rezonances frekvence, raksturīgā pretestība, kontūra labums, rīšanas koeficients.	80
2. Frekvenču raksturlīknes, rezonances līknes un to caurlaides josla.	82
3. Rezonances kontūra enerģija.	90

	lpp.
19.§. Strāvu rezonanse r, L, C paralēlajā slēgumā. . . .	92
1. Rezonanšes noteikums, rezonanses frekvence, frekvenču raksturliktnes un rezonanses liknes.	92
2. Rezonanses režimu analīze gadījumā, kad paralēlie zari satur aktīvus un reaktīvus elementus.	95
20.§. Rezonanse sarežģītākos kontūros.	100
21.§. Reaktīvu divpolu frekvenču raksturliktnes.	102
22.§. Reālu maiņstrāvas ķēžu elementu ekvivalentās shēmas un parametri.	107
1. Reāls kondensators.	107
2. Reāla spole.	111
3. Pretestības jēdziena precizēšana.	115
ĶĒDES AR SAVSTARPĒJO INDUKTIVITĀTI	
23.§. Induktīvi saistīti kontūri.	117
1. Savstarpējās indukcijas plūsma un plūsmas saķēdējums, savstarpējā induktivitāte, saites koeficients.	117
2. Savstarpējās indukcijas EDS, saskaņotie gali.	120
24.§. Induktīvi saistītu spoļu magnētiskā lauka enerģija.	123
25.§. Ķēžu ar savstarpējo induktivitāti aprēķins. . . .	125
26.§. Divu induktīvi saistītu spoļu virknes slēgums. . .	128
1. Saskaņotais un pretslēgums.	128
2. Savstarpējās induktivitātes eksperimentāla noteikšana.	130
27.§. Divu induktīvi saistītu spoļu paralēlais slēgums.	131
1. Ieojas pretestība.	131
2. Enerģijas pārvade starp diviem induktīvi saistītiem elementiem.	132
28.§. Induktīvo saišu ekvivalenta aizvietošana.	136

29.§. Transformators bez feromagnētiska materiāla serdes.	138
1. Transformatora vienādojumi un vektoru diagramma.	138
2. Transformācijas koeficients, ideāls transformators.	140
3. Transformatora ekvivalentā shēma bez induktīvās saites un tās vektoru diagramma. . . .	141
4. Transformatora ieejas pretestība.	144

RIŅĀ DIAGRAMMAS

30.§. Riņķa vienādojums kompleksā formā.	148
31.§. Nesazarotas ķēdes (aktīva divpola) riņķa diagramma.	152
32.§. Sazarotu ķēžu riņķa diagramma.	157
1. Aktīva divpola riņķa diagramma - sazarotas ķēdes riņķa diagrammas atsevišķs gadījums.	157
2. Četrpola riņķa diagramma.	159
L i t e r a t ū r a.	163